

Estet!

Minden este megjelenő független politikai napilap

II. évfolyam — 61. szám

Csütörtök

Cluj-Kolozsvár, 1933 március 16

Puskaporos

pince mélyén, lobogó fáklyákkal járják boszorkány-táncukat az európai konjunktúra vezérei. Körülöttük mámoros tömeg, amely még tegnap éhségmárcsot rendezett és munkanélküli volt, ma parlamenti szónokot és hadvezért mimel. A Nyugat legtokéletesebb lényének vallják magukat, pedig gyávábbak a nyulnál, félénkebbek a madárnál. Önzők és gyávák. Mert irtózáva fordulnak el a maguk alkotta bilincsek zörejétől és reszketnek a világtörténelem igazságos pallosától. És az európai puskaporos pince mélyén ujjongva táncolják körül a torz testet, a háboru bálványát s áruba bocsátják saját magukat annak, amit „nemzeti eszmének” neveznek és ami nem egyéb, mint a halálthozó, meleg vért író, szörnyű háboru. Lassan, botorokálva haladnak előre. Tüské megtepi, ellenségük durván arcul veri őket, de csak mennek, mennek mindaddig, amíg meg nem rian előtük a föld.

És a föld megrengett. Kaliforniában százak, Japánban ezrek feküdtek véresen, holtan a földtömeg alatt. A tengerpart szélein szétpukkadva hevernek a gumikrokodilusok, a jólét, a nemtörő démség strandbábái, a feifuvott gumijátékszerek, az emberi gyönyörök és a felfuvalkodottság örömei. Amit a hirhedt filmvárosban meghagyott a dollárpánik: Róma papírfalait, török háremek káprázlató figuráit, a filmesvilágok pazar kaliberrendezéseit — mind elvitte a kaliforniai tengerparttól felszökött szökőár.

Dübörög, morajlik a föld. A hazugságok tarka vásárterén samsoni erővel pusztított „földanyánk”, hogy abból a sok millióból semmi se maradjon, hogy a miliónok kényes uraiból jajgató, alalmazsnátkérő embereket, vagy halottakat csináljon.

Veszély zúdult a földre. Veszély zúdult Amerikára és nem lehet tudni, ki szerencsésebb most. Amerika-e, vagy a vén Európa? Amott városokat, értékeket rombol a mozgó anyag, itt sanyargatott, kollektív szegény népek élnek a politikai alakulások borzalmas katasztrófáit. Amerikában felbecsülhetetlen kár, de pár év deforgása alatt felül az az erős, leigázhatatlan tartalékokkal rendelkező ország. De ha Európában a konjunktúra vezérei lobogó fáklyája csóvát hajít, a katasztrófában az európai civilizáció semmisül meg. (—les)

Franciaország szemére lobbantja Angliának, hogy a németek javára nem lát veszélyt a hitlerista csapatok rajnavidéki előrenyomulásában

PÁRIS. Az „Echo de Paris” jelentése szerint a londoni francia nagykövet megbeszéléseket folytatott a Foreign Office-ban annak megállapítása végett, nem tekint-e az angol kormány a hitlerista csapatoknak több rajnavidéki városba való bevonulását a versaillesi szerződés 43. szakasza formális megsértésének.

A francia lap szerint Londonban ezt az eseményt német belpolitikai ügynek tekintik, amely semmiképpen sem jelenti Franciaország komoly fenyegetését. Az angol korona-ügyészek jelentését haladéktalanul a miniszterelnök és a külügyminiszter elé terjesztik.

Az „Echo de Paris” ezzel kapcsolatosan rámutat arra, hogy Anglia 1920-ban tiltakozott Franciaország eljárása ellen, amikor francia csapatok a megszállott területen túl is megszálltak néhány német várost, miután a német hadsereg bevonult a semlegesített zónába, hogy elfojtsa az ott kitért kommunista zavargásokat.

IDEGEN BEFOLYÁSRA KÖVETTE EL MERÉNYLETÉT A PARLAMENT GYUJTÓGÁTOJA

BERLIN. A berlini törvényszék vizsgálóbírója most folytatja a nyomozást a birodalmi gyűlés palotájának gyújtogatója, Van der Lüppe ellen. A vizsgálóbírónak az a meggyőződése, hogy a merénylet nem a saját kezdeményezéséből, hanem valaki által befolyásoltatva követte el a gyújtogatást.

A nyomozás az ügyben tovább folyik s nem kétségtelen, hogy a közeljövőben kézrekerülnek Lüppe bűntársai.

HITLERISTA TÁMADÁSOK MIATT BEZÁRTÁK A KARLUHEI ZSIDÓK ÜZLETEIT

BERLIN. Annak ellenére, hogy Hitler Adolf rádióbeszédében figyelmeztetést intézett a terrorcsapatokhoz az egyéni akciók káros voltát illetően, a nemzeti szocialista rohamosztagok fokozottabb erővel folytatják tovább atrocitásait.

Kalsruheban a rohamosztagok megtámadták a zsidóvallású kereskedők üzleteit és a rendőrség elrendelte az üzletek átmeneti lezárását, hogy a városban a rendet és nyugalmat fentarthassa.

BERLIN. Göring, a birodalmi gyűlés elnöke tegnap kijelentette, hogy a nemzeti szocialista rohamcsapatoknak a legutóbbi közügyekbe való beavatkozása, bár helyes cél érdekében történt, de most már teljesen feleslegessé válik.

— Ezután a közügyeket — jelentette ki Göring — személyesen én fogom irányítani a saját purifikáló módszeremmel. Meg vagyok róla győződve, hogy a lakosság teljes bizalommal hozzájárul az én akcióimhoz és nem górdít

semmi akadályt azok elé.

KÖLN. A hitlerista rohamcsapatok behatoltak

az itteni katolikus lapok szerkesztőségeibe, az épületekre felvonták a horogkeresztes zászlót s a helyiségekben talált összes munkatársakat és alkalmazottakat letartóztatták. Ez az eljárás centumpárti körökben kínos feltűnést keltett.

BERLIN. Prágai lapok azt a feltűnő hírt közölték, hogy a berlini horogkeresztesek Cerutti olasz nagykövet első feleségét,

Pauly Erzsébetet, a budapesti Nemzeti Színház volt művésznőjét súlyosan bántalmazták.

Hivatalos jelentések szerint ez az inzultus nem történt meg.

Egységfront készül a lengyel kommunisták és szociáldemokraták között

VARSO. A lengyel kommunista és szociáldemokrata párt között messzemenő együttlétködés készül. A moszkvai internacionálé — a varsói lapok jelentése szerint — utasította a lengyel kommunista párt központi végrehajtóbizottságát, lépjen érintkezésbe a lengyel szociáldemokrata párt elnökségével és szólítsa fel közös harcra a fasizmus ellen. A moszkvai inter-

nacionálé az általános nemzetközi helyzettel, különösen pedig a németországi eseményekkel indokolja ezt az utasítást. A lengyel kommunista párt végrehajtó bizottsága már meg is tette javaslatát és felajánlotta a szociáldemokrata pártnak, hogy a jövőben közösen tarissanak népgyűléseket és felvonulásokat. A lengyel szociálisták válasza még nem ismeretes.

Gróf Bethlen István szerint Ausztriának egyesülni kell a kisantattal -Irja az „Adeverul”

BERLIN. A bukaresti „Adeverul” mai száma írja: „Gróf Bethlen volt magyar miniszterelnöknek berlini tartózkodása alatt néhányszor alkalma volt nézeteit kifejteni több fontos európai kérdés megoldására. Így az olasz nagykövetségen tartott estélyen gróf Bethlen kifejtette báró Neurath német külügyminisz-

ter előtt az osztrák problémára vonatkozó véleményét. Bethlen gróf szerint Ausztriának a kisantattal való egyesülése bármily áron létre kell, hogy jöjjön. Gróf Bethlennek más részről az a nézete, hogy Ausztria kiváló elem a német-olasz és magyar barátság számára.”

Az utolsó meleg étel...

„Itt a tavasz, a munkanélküliek elhelyezkedhetnek” - mondja a hivatalos nyilatkozat, de munkaalkalom sehol sincs

CLUJ-KOLOZSVÁR. A kolozsvári munkanélküli segélyző bizottság ma befejezte a munkanélküliek segélyakcióját. A bizottság feloszlott s ezzel az aktuális megszűnt a hivatalos segélyezés a munkanélküliek részére.

Nyolcezer éhes száj holnap már hiába várja a könyöradományt, amelyet munkanélküli segélynek neveznek. Hiába várja a meleg ételt, a lisztet, fagyoskrumplit és fekete kenyeret. Tüzelőfát, amely csak enyhe meleget árasztott a nyomorlakásokban...

Hiába, ez elien már nem lehet semmit sem tenni. Az állam és a társadalom könyörüllete csak máig tartott. Holnap már mehetnek a munkanélküliek koldulni...

Itt a tavasz, — mondja a hivatalos nyilatkozat, több munkalehetőség kínálkozik. A munkanélküliek elhelyezkedhetnek. De hol és merre vannak ezek a munkaalkalmak, arról nem szól a krónika. Mert sem a közüzemeknél, sem a magánipari cégeknél munkásfevétél nincs. A tavaszra begigért városi közmunkák egyelőre csak tervben vannak meg. Pénz nincs rá. A város kasszái üresek. Ilyen kilátásokkal állunk a tavasz küszöbén.

AZ UTOLSÓ MELEG ÉTEL

Az utolsó ebédkiosztásnál nagy a zsibongás a Magyar-uccai Nép-konyhán. A kép elrettentő. Aszszonyok, férfiak és siró, csenevész gyermekek sorakoznak itt fel, akik kondérokot tartva várakoznak a köménylevesre, kenyérre és szalonmárra, amely ebédül szolgál. Ahogy összeaszott, kezeikkel edényiket odanyújtják, kissé felcsillannak a szemek. Főtt étel! És a pléhedényekből lassan, kímérten

szűresölik a párolgó levest. Mintha csak éreznék, hogy ez az utolsó tányér leves hosszú időre kell, hogy táplálékul szolgáljon. Jönnek azután a többiek rongyos, foltozgatott ruhában s cipőben, mintha csak a nyomorúság rongyos hercegének különös farsangi bevonulását ünnepelnék élethű jelmezekben...

KOMISZABB A KOMISZ-ELETNÉL

A segélyező iroda udvarán katonaság gyakorlatozik. Az élet rokkantjai málázva figyeinek a katonák pattingó lépeteire, egészséges arcára, gondos ruházatára és ahogy izzadnak a koratavaszi napsütésben.

— Szívesen lennék én is katona. — mondja az egyik ebédre várakozó. — Szívesen feicserezném ezt a komisz civiléletet a legkomiszabb katonaelettel. Nem volnának legálább gondjaim.

Elgondolkozva néz maga elé.

— Igen, katona voltam, de akkor más volt. Akkor jobban hu-

zódtam a civilélet felé.

És felemeli fejét, végigsimítja ősz hajfűrtjeit, sóhajtot egyet és rogyanó léptekkel elindul az ebédkiosztáshoz...

Ő is köményleveset eszik szalonmárral. Mikor katona volt, guiyás és töltött káposzta volt ebédre és mégis komisz volt a katonaelet...

Az ebédkiosztás befejeződött. Nincs már újabb jelentkező. A kiosztásnál segédkező bárónő nagyot sóhajtot, a szakácsné leteszi a meritőkanalat és végignézi, hogyan szűresölik az utolsó meleg ételt...

MIKOR LESZ TAVASZ?

Az élet künn megy, rohan a maga útján. Az iskolában zsoldárt énekelnek. A főtéri templom hangjai messzehangzóan bugnak. Izzóan, reménytelően süt a márciusi napsugár s bearányozza sugaraival a földet, a házakat. Csak a szenvedő munkanélküliekre nem jut fény és napsugár. Ki tudja, számukra mikor lesz tavasz?

(galó.)

Hamis ezerlejeseket gyártó bandát leplezték le Kézdivásárhelyen

BRASOV-BRASSÓ. Nagyszabású pénzhamisítási ügyben vezette be a brassói rendőrség a nyomozást. A rendőrség megállapításai sze-

rint Kovács Gyula kovásznai timár segéd, Kovács Lénárt brassói kőműves és Kiss András közösen társultak, hogy ha-

APRÓHIRDETESEK

SZAVANKÉNT 1 LEJ, VASTAGA BB BETŰVEL SZEDVE 2 LEJ

Zálog- és aranytárgyakat a legmagasabb áron vásárol a **RECORD** aranybevéltő. Cal. Victoriei v. Kossuth L.-u.) 1. Óra és ékszer speciálista

ELADÓ írógép, patefon, Piata Cuza Voda 7., udvar.

KIADÓ 1 és 2 szobás, konyhás lakások májusra. Egy szoba, konyha azonnalra. Volt Széchenyi-tér 39.

FIGYELEM! Főzőkályha teljesen új, kerékpár (Dürkopp), ebédlekedenc, konyhakredenc teljesen jókarban és használt ablakok olcsón eladó. Calea Traian (Árpád-ut) 20., udvaron jobbra.

FORGALMAS főúton modernül berendezett mézárós és hentes üzlet családi okok miatt teljes berendezéssel együtt nagyon olcsón eladó. Cim a kiadóban.

GYÜMÖLCSFÁK, diszfák tejes orgonák, rózsafák stb. enyedi faiskolából kaphatók Griger virágkertetében, Honvéd-ucca 39.

KIADÓ KÉT SZOBA, KONYHA, speiz és egy szoba, konyha fűskamrával. Vízvezeték és villanyvilágítás. Tíz darab állat részére modern istálló és csűr. Megtekinthető Str. Adventureas (Kalandos-u.) 16. Bővebb felvilágosítással Balázs István, Maramuresului-ucca 38. szám szolgál.

ALLAST keres fiatal székely legény. Biciklizni tud. Románul beszé. Elmegy kereskedésbe. Irodába. Kávéházba. Irdeklődők címet a kiadóhivatalban kapnak.

Villany- és vízvezetékcsatlakozást és javítást jutányos ártért vállalkoz. Maksay, Széchenyi-tér 10. — Egy tanuló fizetéssel felvétetik.

SZOLIDSÁGBAN KÖZISMERT ócskaruhaszlet elad és vesz használt ruhákat. Glück, Főter 18.

Gyorstalpaló félóra alatt meglehet vágni. Férfitalpalás 65, női talpalás 45 lej. Varga, N. Jorga (Jókai-u.) 23.

Pilangó-ucca 21. szám alatti telek, 2 szoba, konyha, fűskamra, betonpince minden elfogadható áron eladó. Értekezni lehet Pilangó-ucca 21. szám alatt.

Vasöntőket felvesz a Hirsch-vasöntőde.

Óeska öntöttvasat minden mennyiségben vesz a Hirsch-vasöntőde.

EGY NAGY JAZZ-DOBOT teljes felszereléssel bérbé, esetleg megvételre keresek. Cim: Babos, Erzsébet-ut 32. szám 12-től 4-ig.

FÜSZERBERENDEZÉS jégsekreány, nagy puld, 1 hordó jó káposzta, boros hordók eladók. Cim a kiadóban.

BEJARONÓT keresek lakás vagy fizetés ellenében március 15-re. Ház tulajdonos, Szappan-ucca 2. Tűzoltó-torony mellett.

ITALMÉRÉSSEL üzletem van, berendezéssel kiadó, vagy elszámolásra átadó. Levelet „Belváros” jellegre a kiadóba kérek.

mis ezerlejeseket gyártottak. A vállalkozást Kovács Lénárt és Kiss András pénzelték, míg a technikai részt Kovács Gyula végezte. Kovács Gyulának sikerült is rövid idő alatt

három darab, megtévesztésig hű ezerlejest gyártani.

A rendőrség, amelynek véletlenül tudomására jutott a dolog, a felmerült gyanúkok alapján letartóztatta Kovács Lénárt és Kiss Andrást. Egyidejűleg házkutatást tartottak Kovács Gyula kovásznai lakásán is, ami meglepő eredményt végződött.

Megtalálták a három darab ezerlejest.

Kovács, akit közben szintén letartóztattak, a kihallgatások során azt vallotta, hogy a hamispénzek Török Tivadar kézdivásárhelyi lakostól származnak. Erre aztán a rendőrség megjelent Török lakásán is, ahol

a lakás félreeső zugában 626 darab kitűnően sikerült hamisítványt találtak.

Előző megtagadták a pénzhamisításhoz szükséges felszerelést is. A rendőrség megállapította, hogy Török már huzamosabb idő óta foglalkozik a pénzhamisítással. Az összes letartóztatottakat egyelőre a brassói rendőrségen őrzik s a nyomozás befejezése után átadják az ügyészségnek.

SZINHAZ és MOZI

PAPRIKA

Uj filmsztár mutatkozik be pénteken a Szinkör Mozgóban: Gaál Franciska, aki egy csapásra, első filmjével a legdéldegesebb európai sztárok közé került. Első nagy német hangos oporettje, a Paprika, a szezon legnagyobb vigjátékisikere lett. Berlin, Bécs, Budapest, Bukarest, egymásután játszották a Paprikát a legnagyobb sikerrel. Elragadó mese, bájos zene, ötletes rendezés és mindenekelőtt: Gaál Franciska játéka kivételesen sikerült filmet csináltak a Paprikából. Hogy Gaál Franciskának első filmjével milyen komoly sikere van, azt mi sem bizonyítja jobban, mint, hogy a Paprika premierje után Gaál Franciskát elhalmozták szerződtetési ajánlatokkal és már meg is kezdte következő filmjeinek felvételeit, de egyúttal aláírta szerződését két további film főszerepének eljátszására.

ROMÁN OPERA MŰSORA

Szerda, március 15-én: Lohengrin. (P. Stefanescu-Goangă vendégzereplésével).
Péntek, március 17-én: Ion Marin Sadoveanu előadása B. Shavroff és Caragiale-ról.
Vasárnap, március 19-én (délután): A madarász.
Hétfőn, március 20-án: Bukaresti drámai előadás.

DACIA MOZGÓ (Szinkör) műsora

Szerdán és csütörtökön fél 3, 5, fél 8 és 10 órakor utoljára: Ave Caesar. A főszerepben: Elissa Landi, Friedrich March, Claudette Colbert és Charles Laughton. Rendezte: Cecil B. de Mille. Minden idők legromantikusabb filmremeke.
Péntektől: Paprika. A világ legnagyobb vigjátékisikere. A főszerepben: Gaál Franciska és Paul Hörbiger.

AZ ÉPÍTŐMUNKÁS OTTHON

MOZIMŰSORA.
Szerdán 3, 5, 7 órakor: Benelli főszerepben: Paul Wegener és Alice Dorris.

RÁDIO

CSÜTÖRTÖK, március 16.

Bucuresti. 15: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Vegyes hangverseny. 19.10: A hangverseny folytatása. 20: Előadás. — 20.30: Operaelőadás.

Budapest. 10.15: Ének, zongora, tárogató. 15: Déli harangszó. 13.05: Nyilas Pista cigányzenekara. 17: Előadás fiatal leányoknak. 18: Földművelők rádiója. 18.30: Gramofon. 19.45: Ének- és zenekari hangverseny. 21: Vigjáték-előadás a Studióból. 22.45: Cigányzene. 24.15: Patat Leó-jazz.

Bécs. 12.30: Brunner-kvartett. 13.40: Leó Blech gramofonon. 14.10: Gramofon 16.55: Cselló. 17.50: Vegyes hangverseny. 21: Svéd népzene. 21.30: Operarészletek. 23.20: Táncczene.

Biztosítsa pénzét!

Eladó olcsón, ötlakásos külvárosi ház. Jó karban. Víz, villany.

Cim a kiadóban. Ugyanők kizárva

Prima tőke elhelyezés!

Tűzharc a kommunisták és rendőrök között Konstancában: egy halott számos sebesült

KONSTANCA. Az „Universul” szerint a konstancai rendőrség értesült, hogy a külváros egyik házában kommunista összejöveleket tartanak. A rendőrség éjjelkor megjelent a jelzett háznál, amelyet kör-

rülzártak és felszóltatták a benne tartózkodókat, hogy adják meg magukat. A házában tartózkodó kommunisták erre lövöldözéssel feleltek, mire erős tűzharc indult meg köztük és a rendőrök között.

A rendőrségnek végül is sikerült elfoglalnia a helyiséget és lefegyverezni a kommunistákat. A tűzharc során egy Stolanoff nevű kommunistát agyonlőttek, számosan súlyosan megsebesültek.

REMÉNYTELEN SZERELEM MIATT SZIVENLÖTTE MAGÁT EGY FIATAL DIÁK, COSBUC ROMÁN KÖLTŐ UNOKÁJA

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap Leon V. Cosbuc fiatal 24 éves diák öngyilkos lett a naszódmezei Lesu községben. Az öngyilkos diák a nagy költő, Cosbuc György unokája volt. Revolverével szívenlőtte magát és azonnal meghalt. A hatóságok megállapítása szerint tettének oka reménytelen szerelme volt.

— Elnapolták Pavel Constantin bünperének táblai tárgyalását. Amikor idején beszámoltunk róla, hogy a Pavel Constantin volt oneraigazgató ellen beindított homoszekszuális bünper ítéletét a magánvádlók megfellebbezték. A fellebbezés tárgyalását mára tűzte ki a kolozsvári ítélőtábla. Tekintettel arra, hogy a mai tárgyaláson a magánvádlók nem jelentek meg, a tábla a tárgyalást bizonytalan időre elnapolta.

— Kihallgatta a vizsgálóbíró az okmányhamisítással és zsarolással gyanúsított Gordan testvéreket. Ma kezdette meg Puscariu vizsgálóbíró Gordan Romulus és testvére kihallgatását. Mint annak idején megírtuk, Gordan Romulus testvéreivel okmányt, illetve egyetemi indexet és hivatalos gyűjtőívet hamisított s ennek alapján magasállású hivatalos személyiségeket és magánosokat zsarolt meg. Mint értesülünk, az ügyet rövidesen átteszik tárgyalás végett a törvényszékhez.

— Jubilál Olaszország legnagyobb élő költője. Gabriele D'Annunzio most ünnepli hetvenedik születése napját. A „Tüz” világhírű szerzője nemcsak az olasz irodalomnak vezéralakja, hanem a háború után Fiume elfoglalásával az olasz történelemben is nagy szerepet játszott. Az ünnepségeken Mussolini is részt vesz, aki a nagy költőt mai születése napján meleghangú táviratban üdvözölte.

CZINK

vegytisztító és kelmefestő
intézetének titka, hogy
bármilyen színre a leg-
tökéletesebben

FEST,

ugyhogy az átfestésnek
semmi nyoma sincs és az
átfestés sem a testet, sem
a fehérneműt, nem pisz-
kítja. És ahogy CZINK

TISZTÍT

azzal versenyezhet a leg-
híresebb németországi
vegytisztítókkal.

Lengyelország hadműveletei akadályozzák Danzig szabad kereskedelmét

GENF. A genfi ujságok jelentik, hogy Rosting, a Népszövetség danzig-i titkára jelentést küldött a Népszövetség titkán hivatalához arról, hogy a lengyel csapatok elfoglalták Westerplattet, ott erőszaktekéseket végeztek és több ágyút állítottak fel.

Danzig népszövetségi kiküldött-

je azonnal protestált ez ellen, hivatkozva a Danzig és Lengyelország közötti szerződésre s kijelentve, hogy Lengyelország hadműveletei akadályozzák Danzig szabad városának kereskedelmét. A Népszövetség titkári hivatala mindkét jelentést közölte a Népszövetség tagjaival.

Mindent ellopott, ami kezébe került egy ezredétől megszökött katona

CLUJ-KOLOZSVÁR. Moldovan György beszerce megyei parasztlégény, a 88-ik gyalogezred közkapitánya állott ma a hadbíróság előtt súlyos váddal terhelt. Moldovan György, aki büntetett előéletű, ezredétől megszökött és szökése alatt különféle lopásokkal tartotta fenn

magát. Mindent, ami a kezébe került, ellopott, többek között pénzt, ruhaneműket, különféle ékszereket. Tekintettel arra, hogy a vádlott a terhére rótt bűncselekményeket beismerte, a hadbíróság 3 évi börtönrre ítélte.

A világválságot a bizalmatlanság és a nacionalizmus kinövésai érezték ki - mondotta XI. Pius pápa

Beszámoltunk már a „Jóestét” tegnapi számában a bíboros konzisztóriumról. A konzisztóriumot XI. Pius pápa nagy beszéddel zárta be. A világ válságos helyzetéből indult ki és azt mondotta, hogy a világválságot a bizalmatlanság és a nacionalizmus kinövésai érezték ki.

Mélyen fájja, hogy a gazdasági

válság az egész világon egyre jobban terjed és hogy ez a válság éppen a legszegényebb néposztályokat sújtja a legnagyobb mértékben. Nagyon szomorú az is, hogy a munkanélküliség mindig több és több millió emberre terjed ki, ami súlyos politikai, társadalmi és vallási veszedelmeket hoz magával.

Általános moratóriumot ad a kormány a városi és községi adósoknak

BUCURESTI. A bukaresti „Dimineata” szerint csaknem bizonyos, hogy akármilyen átmeneti vagy mában általános moratóriumot ad úgy a városi, mint a községi adósoknak. Annyi bizonyosnak látszik, hogy akármilyen átmeneti vagy

végleges konverziós megoldás is jön, a mezőgazdasági és a városi adósok ügyét nem lehet egymástól elválasztani. Természetesen a tíz hektáron aluli földbirtokosok továbbra is a jogszerinti konverziót élvezik.

Új tárgyalást tűztek ki a Marzescu törvény alapján megvádolt ügyvéd sajtóperében

CLUJ-KOLOZSVÁR. Napokkal ezelőtt megírtuk, hogy egy hírlapi közlemény alapján dr. Szabó András nagyenyedi ügyvéd és társa ellen a Marzescu-törvény alapján hivatalból vádat emeltek. Pár nappal ezelőtt tárgyalta a kolozsvári tábla az ügyet s az ítélethirdetést mára halasztotta. Az ügy maga azért is rendkívül érdekes, mert dr. Szabó kifogásolta a Marzescu-törvény alkalmazását, mivel szerinte sajtóügyekre nem lehet alkalmazni a nevezett törvényt annál kevésbé mert a törvény kifejezetten

csak államellenes bűncselekedetekre készült. Ha az ítélőtábla helyet ad ennek a védekezésnek, úgy az egész ügy elvi jelentőséggel fog bírni, mert eddig minden mérlegelés és kritika nélkül alkalmazták a Marzescu-törvényt a sajtóügyekre, úgy annyira, hogy már ez valóságos uzussá vált.

A tanács tekintettel arra, hogy a tanácsstagok véleménye az ügyben nemegszólt, nem tudott ítéletet hozni.

Ezért a tábla elrendelte az ügynek újra letárgyalását. Határnapot hivatalból fognak kitűzni. Tekintettel arra, hogy különösen

az egyik tanácsstag erőltetesen foglalt állást a Marzescu-törvény sajtóperekben való alkalmazása ellen,

minden reményünk meg van arra, hogy végre ez a mindenkit érdekítő ügy a kielégítő rendezés stádiumába kerül.

REVOLVERLÖVÉSEL ÉS KÖNNYFAKASZTÓ BOMBÁKKAL TŰNTETTEK A DIÁKOK A HORVÁT POLITIKAI VEZÉREK LETARTÓZTATÁSA MIATT BELGRÁD.

Tegnap körülbelül száz diákból álló tömeg hatalmas tüntetést rendezett a Belgrádi egyetem előtt. Egy diák fegyveréből több lövést adott le a rend fenntartására kivezényelt rendőrökre, kik erre könnyfakasztó bombákat dobáltak a tüntetők közé. A rendőrségnek sikerült a tüntetőket szétoszlatni. A véres tüntetésre Korosec és Macsek horvát nemzeti párti vezérek letartóztatása szolgáltattott okot.

— Felmetasztette ollóval a gyomrát betegsége és nyomora miatt egy 72 éves kovács. Anica Irimia focsani lakos bejelentette az ottani rendőrségnek, hogy férje, Dumitru Irimie 72 éves kovács tegnap délután felmetasztette a gyomrát egy ollóval. A rendőrség megjelent Dumitru Irimie lakásán, akit ágyában találtak felmetasztott hassal, agónizálva. Az öngyilkos felesége elmondotta, hogy férje régi betegsége és nyomora miatt lett öngyilkos.

— Betörők jártak egy kolozsvári lakásban. A rendőrség bűnügyi osztályán feljelentést tett Terkovics András Str. Octavian Goga 1. szám alatti lakos ismeretlen tettes ellen, aki lakásáról 7000 lej értékű holmit lapatt el. A rendőrség a feljelentés alapján bevezette a nyomozást.

Kész a Prágában játszó magyar B-válogatott csapat. A budapesti magyar-csehszlovák mérkőzéssel egyidőben Prágában játszik a magyar B-válogatott a csehszlovákokkal. Erre a mérkőzésre a következő magyar csapat megy Prágába: Háda, Szemere, Kocsis, Lyka, Moór, Szalay, Fenyvessy, Avar, Jávör, Horváth, Tunyoghy.

Keresse fel azonnal

Nem léteznek csodák, csak tudomány, amely bebizonyítja Önnek, hogy misztikus kísérletezések helyett a pszichográfia felfedezi egész életét. Nincs olyan titok, amire tudományos úton ne lehessen fényt deríteni. Keressen fel és megmondom Önnek múltját, jelenét és jövőjét. Utbaigazítom minden bonyolult ügyében. Hozza ismerősei és ügyfelei aláírását, minden titkot felfedek Ön előtt. Pjata Unirii (Főter) 21. hátnál az udvarban délelőtt 10-12-ig és délután 3-7 óra között.

TÁRSADALMI ÉLET

(—) A Kolozsvári Kolping Legényegylet március hó 12-én este tartotta meg Mécs—Sik—Pakocs papköltők tiszteletére nagyszabású szavalóestélyét. A legényegylet szalonzenekarának nyitánya után Fejér Irénke szavalt Pakocs-verseket nagy hatással. Majd Márton Áron egyetemi hitszónok méltatta Pakocst, mint papot, költőt és embert. Szabó János sikerült szavatai után Székely Vilmos plebános zenetanár saját szerzeményeivel és fűtyszólójával nagy sikert aratott. Bálint József szavalata után V. Hegyi Lili művésznő Kodály-dalaival oly művészt adott, hogy a nagyszámú közönség szünni nem akaró tapsa és többszörös megújrázása alig akarta leengedni a színpadról. Csörgő Benedek hittanár Sik Sándor költészetéről tartott előadást, amelyet Gergely István szavalata követett. Majd ismét V. Hegyi Lili művésznő Lavotta dalai keltettek nagy hatást. Zongorán Zsuzsanna Rezső karnagy kísérte művésziessen. Dombi Erzsébet Mécs költeményeinek lelket megfogó sikeres szavalata után P. Jánossy Béla Mécsről, a szociális költőről tartott előadást. Utána Mécs legszebb költeményei csendültek fel Csizsér Gellért és Bálint József ajkain. A tartalmas estélyt a legényegylet szalonzenekara fejezte be, Zattler Sándor karmester ügyes vezetésével.

Szobafestési a leg-
olcsóbban vállal
Bethlen-u. 6. (Régi Iparkamarával szemben)

Lazarovits

(—) A „Cigányszerelem“ nagy operettjét mutatja be vasárnap, e hó 19-én este fél 9 órai kezdettel a kiváló kolozsvári „Orpheus“ műkedvelő egyesület Réthely Ödön rendezésében. A közszereletnek örvendő színművész parádés szerepében Józsi cigány alakításában lép fel. Zorika, a széphangu Sebestyén Bözsi, Ilona Ungur Annus, Jolán Király Irénke lesz. Fellépnek Király József, Borsoviczky Béla, Deutsch Dezső, Papp Józsefné, Papp József. A darab második felvonásában előforduló cigánytáncot Rimóczi Viola, a Román Opera gyermekművésznője táncolja el. Belépődíj nincsen. Műsor megváltása kötelező. Bevezető beszédet tart Salamon György, a zenekart a külön Rezik dirigálja.

Égést, moly, rágás, vagy bárminő szakadást, művésziessen bestopponom, vagyis eltűn-
Hirsch Calea Victoriei No. 15.

(—) Munkásszavaló kórusok a kolozsvári Marx emlékünnepeken. A külföldön mindenütt már nagy sikert aratott és nagyobb fejlődésnek induló munkásszavaló kórusok itt Kolozsváron is megalkultak és március 19-én délelőtt a Magyar Színházban rendezendő Marx emlékünnepeken fognak bemutatkozni. A munkás szavalókórusok a tömegművészetet érzékeltetik a hallgatóságok. Kolozsvár munkásságának a körében nagy érdeklődéssel várják a kórusok szárnybontogatását. A vasárnap délelőtti ünnepélyre jegyek már csak igen korlátolt számban kaphatók a szakszervezeteknél és a Munkás Újság kiadóhivatalában.

Eladó házhely 2 szoba, konyha épülettel, Tordai-ut 8.

Ujabb színházi kulturbotrány történt Nagyváradon a kolozsvári „színházi közkereseti társaságnál“

CLUJ-KOLOZSVÁR. Érdekes és a mai színházi állapotokra jellemző eset játszódott le a napokban Nagyváradon a Janovics—Kádár konzorcium (avagy ha jobban tesszük, „közkereseti társaság“) berkeiben.

Az „Ember tragédiája“-t adták volna Földényi Lászlóval Ádám szerepében. Az előadás meg is kezdődött, valahogy eljutottak a drámai költemény közepéig, amikor Földényi, látva, hogy minden kísérelte arra, hogy gázsit kapjon, meddő marad,

az előadás közepén lemaszkírozta magát és szépen civilbe öltözött.

Az előadás további folyamára pedig Balázs Samu ugrott be Ádám szerepébe. Így aztán „Az ember tragédiájából“ színésztragédia lett. Ádámot kettős szereposztásban játszták, csak az a kérdés, hogy a

közönség mit szolt az esethez?

Földényi már

az előadás előtt mindent megkísérelt, hogy pénzhez jusson, s amikor minden igyekezete hiábavalónak bizonyult, lemondott az előadásról.

Földényi eljárásánál mindenestre meg tudjuk érteni, hogy végső elkeseredésében ehhez a módhoz folyamodott.

Nem értjük azonban

a „színházi közkereseti társaságot“, még akkor sem, ha keresetre, gyors keresetre alakult is.

amint a neve mondja.

A kolozsvári mozi nagyszerűen jövedelmez, igazán nem ritkák a filmek után a 60—80 ezer lejes jövedelmek, sőt gyakran 120 és 150 ezer lejt is kap a színház a film után, mint ráeső részt. Az operett-társulatot egyszerűen meg sem szer-

vezték, hogy ne kerüljön pénzbe, a drámai együttesből pedig már eddig is többen távoztak el. Kísérletezések történtek teljesen tehetségtelen kezdőkkel, csak azért, mert ezek bagatell összegekért „felépnek“. Még van egy drámai hős, aki az összetakolt együttesben értéket képvisel, most azt is elzavarják?

De vajjon hol van az a rengeteg pénz, amit rövid idő alatt a mozinál bevettek, ha a színészeknek sem jut belőle? A közönség mindinkább elidegenedik a színházról. Vagy ez így is van rendjén? Miért a színház, amikor a mozi jól megy és ott nem kell adósságokat és színészeket fizetni? Mindenesetre színházhelyiséget kapni ingyen, színház és színészek nélkül, nem rossz üzlet. Ebbe a „közkereseti társaságba“ a többi mozi is belemerenne, akár álmában is. Nemde?

Öt hétig tárgyal a négy európai nagyhatalom a leszerelés kérdéséről

GENF. Az olasz kiküldött, Aloisi báró felfutó bejelentést tett a leszerelési konferencia ülésén. Az olasz delegátus kárta a konferencia elnapolását öt hétre. Ez alatt az idő alatt

folytatni kell a tárgyalásokat a négy európai nagyhatalom és Amerika között Olaszország egyik városában.

Ez után az öt hét után a konferencia újbóli megnyitását javasolom — mondotta Aloisi nagykövet — hogy aztán a konferencia megnyitásával egyidőben lefolytatják azokat a politikai kérdéseket is, amelyek már régóta foglalkoztatják a négy nagyhatalmat.

„A KÖZÉP- ÉS KISÁLLAMOKNAK IS RÉSZT KELL VENNIEK A LESZERELÉSI VITÁBAN“

PÁRIS. A „Le Temps“ c. lap mai száma érdekes cikket közöl a leszerelési konferencián tett olasz javaslat ellen, amely szerint újból

el kell halasztani a konferencia megtartását. A hivatalos francia lap aláírja, hogy csakugyan nagy hiba, hogy

a leszerelési kérdéseket kizárólag a nagyhatalmak döntenek el. A közép és kisebb államoknak is van beleszólásuk a világprobléma megoldásába, amelyek nem lehetnek a nagyhatalmak áldozatai — fejezi be cikkét a „Le Temps.“

MACDONALDNAK SIKERÜLT A FRANCIA-NÉMET LESZERELÉSI ELLENTÉTEKET KIEGYENLÍTENIE

GENF. MacDonald angol miniszterelnök tovább folytatja fára dozásait a genfi leszerelési konferencia sikere érdekében. Tegnap délután az olasz delegátusokkal, majd Paul Boncour francia külügyminiszterrel folytatott hosszabb tanácskozásokat MacDonald. Genfi körökben úgy tudják, hogy az angol miniszterelnöknek sikerülni fog a francia-német ellentéteket a leszerelés kérdésében közös nevezőre hozni.

Leszállította a tábla a kommunista röpiratok terjesztésével vádolt Havadi büntetését

CLUJ-KOLOZSVÁR. A kolozsvári ítélőtábla ma tárgyalta Havadi Nagy Károly és két társának ügyét. Havadiékat, mint már annak idején megirtuk, azzal vádolták, hogy hogy még a múlt év folyamán a Dermata-gyár és a Magyar Színház előtt kommunista röpiratokat terjesztettek. A törvényszéki tárgyaláson Havadi 3, míg két társa 2—2

havi börtönbüntetést kaptak. Tekintettel arra, hogy a törvényszéki ítéletet az ügyészség annak idején hivatalból nem felelbezte meg, a mai tárgyaláson Ilea táblai főügyész kérte a tanácsot, hogy a büntetőtörvénykönyv 72-ik szakaszát alkalmazza a vádlottakkal szemben, mert

a röpiratok tartalma szerinte

az állam biztonsága ellen irányult támadás.

Ezzel szemben a védelem hivatkozik arra, hogy az inkriminált röpiratokban

semmiféle lázító tartalom nincsen

s a törvényszék csak azért alkalmazott a fiatakorú vádlottakkal szemben ilyen súlyos ítéletet, mert a törvényszéki tárgyaláson Havadi tagadta Isten létezését, mivel — saját szavai szerint — „ha Isten van, úgy nem volna szabad ennyi és ilyen nagyfokú igazságtalanságnak lennie a földön“.

A tábla hosszas tanácskozás után Havadi büntetését két hónapra szállította le, míg társai büntetését helybenhagyta. Az ítéletet mindkét részről megfellebbezték.

MACDONALD TÁRGYALT KÁNYA MAGYAR KÜLÜGYMINISZTERREL

GENF. Kánya Kálmán magyar külügyminiszter tegnap este Genf-be utazott. A külügyminiszter Magyarország egyenjogúsítási kérdésében tárgyalta tegnap délelőtt MacDonald angol miniszterelnökkel. Kánya Kálmán pénteken valószínűleg Genfből Rómába utazik és Mussolininál bemutatkozó látogatáson jelenik meg.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Kezdeté 3, 6, 9 órakor: Tarzan a leopárdok között. Főszerepben: Natalie Kingston, Frank Meril. Ezenkívül: Papa a gyerek. Főszerepben: Adoll Menjou, Alice Cocea.

Férfikalapot tisztít, fest, formál és vasal szépen és olcsón **FEHÉR**, Str. Memorandului 2. (Cercul Militare)

HIREK

Naptár Március 16. Csütörtök. Róm. kath. Geréb. Prot. Cyriakus. Görög. M. S. Egypt. Izr. Ádár.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Calea Regele Ferdinand (volt Ferenc József-ut 64-66., balra).

Jd'esteti

MEGSZÜNT A BANKZARLAT.

— Olvaszták Amerikában újból meg-
nyitották a bankokat.

— A lakosságnak már nincs gondja:
van hova helyezni a pénzt...

HITLER-VICC.

— Halló, pincér! Kérek egy étlapot.

— Nincsen, kérem, étlap.

— Miért nincsen?

— Mert Hitler betöltötte az összes
étlapokat...

— Akkor hozzon gyorsan, egy Hitler-
menőt.

— Hát az micsoda?

— Kis agy, nagy nyelv, sok rözség,
német nemzeti szószal...

HUNKANÉLKÜLI SECÉLY

— Hallotta? Ma adják ki a kolozsvári
népkonyhán az utolsó meleg ételt.

— Igen, aztán hidegre állítják a
szegény munkanélkülieket...

HAZI ÁLDÁS.

Önagysága: Valaha sokat zongoráz-
tam, de mióta megszületett a kisfiam,
nem jutok hozzá.
Szomszéd: Igen, a gyermek az valódi
hazi áldás.

— Inspekciós gyógyszerárak.
Lukács, Memorandumai (Unió-uc-
ca), Dr. Olaru, Regina Maria (Deák
Ferenc-ucca), Minerva, Piata Mi-
hai Viteazul (Széchenyi-tér), Popa,
Piata Mihai Viteazul (Széchenyi-
tér).

— Időjárásjelentés. A budapesti
meteorológiai intézet időjárásjel-
entése szerint: száraz, enyhe idő, éj-
lel még fagyok várhatók.

— Beszüntették a berlini tőzs-
dén a csehszlovák korona jegyzé-
sét. A berlini tőzsde tegnap be-
szüntette a csehkorona jegyzését.
A berlini tőzsdének ez a lépése a
csehszlovák kormány-hasonló in-
terjúkésével van kapcsolatban. A
kormány egyébként szigorú
intézkedéseket kíván életbeléptet-
ni a cseh behozatal ellen.

— Hetvenötmillió dollár kárt
okozott a kaliforniai földrengés. A
biztosító társaságok kiküldötteti
most végleg 75 millió dollárban ár-
tították meg a kaliforniai föld-
rengés által okozott károkat. Eb-
ből az összegből körülbelül 50 mil-
ió dollárt kizárólag csak Long-
beach város részére kell kifizet-
ni.

— Felfüggesztették az angol fegy-
versenytilalmat a távolkeleti or-
szágokra. Baldwin az alsóház hét-
edik ülésén bejelentette, hogy azon-
nal hatállyal felfüggesztették a ren-
get, amely megtiltotta az angol
gyeverszáraknak a fegyverszállí-
tást Japánba és Kinába.

— Meghalt egy pohár pálinkától.
Fehértőn Mezőssy Béla volt föld-
művelésügyi miniszter fia egy ven-
gélőben Kálmáncsehi Sándor ne-
velő szoffőrének egy pohár pálinkát
vetett. A szoffőr a pálinka elfor-
rasztása után holtan esett össze.
Vizsgálat megindult.

— Hatodfél milliárdtal keve-
sebb az idei költségvetés. Ghiulea
képviselő benyújtotta a kamará-
ban az új költségvetésről szóló
tervezetet. A költségvetés végöss-
zege 29 milliárd 436 millió 573
ezer 454 lej. Érdekes, hogy a ter-
vezet előadója is elismeri, hogy a
megcsappant bevételekkel nem áll
arányban a tervezet. Ellenben fel-
tűnteti, hogy a múltévi költségve-
tésével szemben 5 és fél milliárd
lejjel kisebb az idei költségvetés.

A rendkívül költségvetésben pedig
— mert ilyen is van — 10 és fél
milliárd lej bevétellel szemben 13
milliárd lej kiadást irányoztak elő.

— Üldözési mániában szenved
az „Irja hadnagy“ szerzője. A bé-
csi belvárosi járásbíró előtt hét-
főn tartottak tárgyalást abban az
ügyben, amelyet Rothstock Ottó
indított Meller Rózsi, az „Irja had-
nagy“ szerzője ellen, aki a rend-
őrségen-öt az ellene állítólag elkö-
vetett merénnyel meggyanusi-
totta. A tárgyaláson Meller Rózsi
védője kijelentette, hogy az író
nagy intelligenciája ellenére nem
felelős ezért a cselekményért.

A vádlott elméleti állapotának meg-
figyelését ajánlotta, amihez az
ügyész is hozzájárult. A tárgyalás
egyébként azzal végződött, hogy
Meller Rózsi kiegészített Rotsch-
tock ká, aki erre úgy a polgári, mint a
büntetőpért visszavonta.

— Repülőgépről mentették meg
a farkascorda üldözte parasztot.
Rendkívül érdekes kalandja volt
Varsó közelében egy katonai repü-
lőgép négy utasának. Amint az
aeroplán a földek felett szállva
Lembergől Varsó felé tartott, leg-
nagyobb csodálkozásukra a hóval
borított síkságon egy szánt vetek
észre, amelynek kocsisa vad két-
ségbeeséssel ütötte lovait. A szánkó
nyomát hét farkas követte. A tá-
volság a rohogó szán és a száguldo
farkasok között egyre kisebb lett.

Már-már ugylátszott, hogy a sze-
rencsétlen parasztot semmi sem
mentheti meg a borzalmas halál-
tól. A repülőgép pilótája habozás
nélkül lefelé irányította gépét és
a vég néhány méternyire a földtől
puskátüzt zúdítottak az ordasok-
ra. A hét farkashal négy ott ma-
radt a havon. A többi szökölve
menekült. A katonai repülőgép a
szán felett szállva elkísérte még a
parasztot a legközelebbi faluig s
csak azután folytatta útját Varsó
felé.

— Meghamisította felesége alá-
írását s valókeresetet adott be el-
lene az írósférj. A maga nemé-
ben páratlan bűnügyben vezette be
a vizsgálatot a nagyváradi ügyész-
ség. Molnár Sándor iparos való-
keresetet adott be felesége nevé-
ben. A válóperi tárgyaláson kide-
rült, hogy Molnár Sándornak
sejtelve sem volt férje ténykedé-
séről s nem is tudta, hogy milyen
tárgyalásra kapott idézőt. A tör-
vényszéki elnök erre íráspróbat
vett az asszonytól s megdöbbené-
ssel állapította meg, hogy az ös-
szes aláírások hamisak. Természe-
tes, hogy a tárgyalást azonnal fel-
függessztették s az iratokat átadták
az ügyésznek, amely azonnal
bevezette az eljárást úgy a ravasz
férj, mint két ügyvédje ellen.

— Szívenlőtte testvérbátyját a
hitlerista rohamesapat zászlótar-
tója. Fritz Krug, a hitlerista roham
osztág zászlóhordozója Schwein-
furt—Oberndorfban, szülei laká-
sába lépve, fivérét felszólította,
hogy azonnal hagyja el a lakást,
különben leszúrja. A fivér zsebébe
nyúlt, szemmel láthatóan, hogy
fegyvert vegyen elő. Fritz Krug ön
védelemből revolvért rántott és szí-
venlőtte testvérbátyját, aki azonnai
meghalt.

— Nem tűzlet az irodalom az
Urak 1933. esztendőjében. Sértő
Kálmán, a nemrégiben feledezett
magyar parasztköltő rekordot ál-
lított fel. Szomorú rekordot. Száz
pengőt kapott egy budapesti kiadó
től verskötetet honorárium fejében.
Rekord. Ilyen keveset még nem fi-
zettek verskötetért. Irodalom 1933.

— Kertj ollóval vágta el ujszü-
löttjének torkát egy leány-anya.
Hodobás Katalin nevű facsetoni
cseledeleány bestiális kegyetlenség-
gel tette el láb alól ujszülött gyer-
mekét. A leánynak ugyanis szerel-
mi viszonya volt egy fiatalember-
rel, akitől gyermeke született.
Hogy a bűnös viszony kellemetlen
következményeitől szabaduljon, a
leány-anya bestiális kegyetlenség-
gel végzett csecsemőjével. A cse-
cemő torkát egy kerti ollóval el-
vágta. Majd halott csecsemőjét az
illemhelybe dobta. A bestiális cse-
ledeleányt a csendőrség letartóztat-
ta és titokban, éjnek idején szállí-
totta be a lugosi ügyészségre, mert
tartani lehetett attól, hogy az el-
vetemült leányt a felháborodott
falubeliek meglincselik.

— Szabaszatot tanítok,
Tanítás a tanítvány lakásán is. Ér-
deklődni Str. Regala 38. Geitch-Edith,
volt ipariskola tanárnőnél.

— Vádolt lett a vádló őrmester-
ből, akit a főhadnagy kávéházi
„muri“ közben arcüldött. A „Jd-
esteti“ tegnapi száma elsőnek szá-
molt be arról az érdekes tárgya-
lásról, amit tegnap tartott a kolozs-
vári hadbíró és amelynek hősei
Petrescu Traian főhadnagy és Pet-
re Dumitru őrmester a nagysza-
lontai ezredből. Az őrmester azzal
vádolta a főhadnagyot, hogy egy
átmulatott éjszaka után a nagy-
szalontai Central-kávéházban in-
zultálta őt. Tegnap délután aztán
érdekes forulat történt a főtárgya-
lason. Ugyanis bebizonyosodott,
hogy az őrmester a főhadnagy
társaságában levő hölgyet megsér-
tette. Erre a lovagias Petrescu Tra-
ian főhadnagy a hölgy védelmére
kelt és felpofozta a magáról meg-
feledezett őrmestert. Így lett a
vádló őrmesterből vádlott. A had-
bíró az őrmestert egy évi elzá-
rássra ítélte, a főhadnagyot pedig
a vád alól felementette.

— Elmarad az idei varangyfut-
tatás Amerikában. A kaliforniai
Angels Campben varangyfuttatá-
sokat szoktak rendezni a minden
szórakozásra éhes gazdagok mu-
lattatására. Erre a futtatásra Ame-
rika minden részéből érkeznek
versenyállatok. Az idén azonban
elmarad ez a furcsa szórakozás:
varangy van, de pénz nincs. Ha a
pénzügyi válság csak ennyi bajt
okoz az amerikai sportéletben, azt
még el lehet valahogy viselni. A
kaliforniai gazdagok sem hálnak
bele, ha most az egyszer a varan-
gyok helyett ők futnak versenyt
az eliramlan készülő haszon után.

— Képtáviratozásra rendezke-
nek be az európai államok. Négy
európai állam: Hollandia, Német-
ország, Dánia és Norvégia posta-
igazgatósága képtáviratozásra ren-
dezkedett be, hogy képtáviratokat
küldjön és átvegyen. Erről értesi-
tették a Hágában felállított nem-
zetközi képtáviratozási irodát. Ujab-
ban a budapesti főposta is csatlá-
kozott az európai négy államhoz,
ahol rövidesen hivatalosan meg-
nyílik a képtáviratozás lehetősége.

— Ezüst dollárt vezetnek be a
kinai pénz helyett. A kínai kor-
mány elhatározta, hogy a taelt,
mint fizetési eszközt megszünteti
és ezüst dollárral pótolja. A hiva-
talos átváltási árfolyam egy tael-
nél 1.40 mexikói doilár. Az új
pénzegységet április elsején vezetik
be és a vámtételeket is ezüstdollár
alapon számítják.

— Diákszerellem: bicskával. Két
tizennégy éves miskolci polgárista
tanuló hosszú ideje udvarolt egy
tizenhárom esztendő kislánynak.
A leány egyformán kedves volt a
fiukhoz, akik ezért, mint vetély-
társak állandóan vetélkedtek egy-
mással. Tegnap délből a fiuk egy
ház előtt várakoztak a leányra.
Közben összeszólalkoztak, végül
az egyik bicskát rántott és vetély-
társának tüdejébe döfte. Életveszé-
lyes állapotban kórházba szállítot-
ták, ahol halállal vívódik. — Fel-
tékenységből történt — vallott a
gyermek. — Megsértett, azt mon-
ta, hogy őt a leány jobban szereti,
mint engem. A gyilkos diákot át-
adták szüleinek.

— Új világnyelvet akarnak
teremteni a leegyszerűsített angol
nyelvből. Anglia ötven kiváló tu-
dósa és írója a napokban felhívást
bocsátott közre egy új világnyelv
megteremtésére. Ez a világnyelv
a leegyszerűsített angol nyelv vol-
na és mindössze 850 szóból állana.
ugyhogy azt bárki könnyen meg-
tanulhatja. A nyelvtant is leegy-
szerűsítene.

— Tekéző sport. Lefolyt barátsá-
gos mérkőzések: Kombinált—Solid
13 játékos 165:131. Victoria—Ma-
tador 11 játékos 159:104. FTC—
Mured 11 játékos 161:141. FTC—
Stop 12., 13 játékos 201—161. —
Szamosfalván lejátszott Unirea—
Stop 12. mérkőzést 12 játékos
173:111 arányban nyerte az Uni-
rea. — Bejelentve: Szerdán Tu-
rul—Avram Iancu barátságos, Bu-
dai-pálya. (Folytatjuk.)

SZINKÖR MOZGÓ

Pénteken premier

PAPRIKA

A főszerepben:

GAÁL FRANCISKA

és

PAUL HÖRBIGER

**VALLÁSI ÖRÜLETBE ESETT
EGY TÁBLABÍRÓ FIA, AKINEK
HÁZASSÁGÁT ELLENEZTEK
A SZÜLEI**

BUDAPEST. A budapesti főkapitányság udvara. Mentőautó, orvosok, detektívek és egy zavaros tekintetű, elegáns fiatalember.

— Nem, nem megyek! — kiáltotta kétségbeesetten a szélesre tárt mentőautó ajtajánál.

Megfogták. Megkötözték és beültették az autóra. Azután szívbajlás közben elrohogott a mentőautó a — Schwartz-szanatórium felé. Ez az izgalmas jelenet utolsó állomása volt egy ismert pesti uricsalád sajnálatos tragédiájának. Tegnap este Vass Tibor táblabíró életveszélyes fenyegetés miatt feljelentést tett fia, ifjabb Vass Tibor, 25 éves magánhivatalnok ellen. Elmondta, hogy fia szülei akarata ellenére házasságot akart kötni valakivel és mert ellenkeztek a házasságot, lelővéssel fenyegette meg édesapját és olyan zavartan viselkedett, hogy a táblabíró szükségesnek tartotta a rendőrség közbeavatkozását. A rendőrség intézkedett. Kihallgatása során a fiu sikoltozni, kiáltozni kezdett és hiába igyekeztek megnyugtítani, eltorzult arccal bibliai idézeteket hadarva sirásra fakadt és összeesett. Az orvos megállapítása szerint a fiatalember vallási-örületbe esett. Szanatóriumba szállították.

Kolozsvári kis notesz

1. Na, tessék! Észre se vettük, hogy itt a tavaszi vásár. A tavasz ugyan még „hivatalosan” nem lépett a Főtérré sem, de a sátrak és az alkalmi árusok elkecseregett tenorban kísérleteznek a vásárolni vágyó korzók zsebét megnyitni. Hiába csattognak azonban a reklám ötletek kiszólásai, hiába mosolyodik el a korzó a rekedt és elgyötört hangján, az erzenyek megmaradnak a foltos zsebekben és a vásárból sem marad semmi egyéb, mint a holnap már elfelejtett, ingyen cirkusz.

2. Igen, a cirkusz. De azért elég érdekes. Például a simlabda a múlté. A jó-jó kereslete is megcsappant. Csak a fakanál lendül meg a korzók közl sokaknak a kezében. Már a vice kedvéért ugyanis. Mert azt komolyan tudja mindenki, hogy minél több a fakanál, annál kevesebb a keverni való.

3. Egy ezerfollu kis zsidógyerek karos kosárból szappant, fogkrémet árul. Tükört kettőért. Cipőfűzőt háromért. Pasztillát négyért. Kitartóan kiabál. A kutyája sem vesz tőle semmit. Egyszerre csak jön a rendőr. — Na gyere, mondja — hogy eltessék el az előkelő helyről. Csődület. Rosszallás. Részvét. A fiu alig tudja a „keresletet” kielégíteni. A rend szigorú óre egy pillanatra elfordul két vásári kedvű székely legényt int le. Azután pedig megfigyeli az asztalra rakott kereskedésről. (?)

Ha jó és olcsó könyvet akar a tudomány és irodalom bármely ágából, úgy forduljon bizalommal

Keszey Albert

könyv- és papírkereskedéshez. Cluj-Kolozsvár. Főter 7.

**A legújabb erdélyi panama:
„fekete” só és „fekete” benzin**

Érzékenyen károsodik az állam az adózatlan benzin és só miatt

CLUJ-KOLOZSVÁR. Még alig gördült le a függöny a feketeszep panama első felvonása után, amikor már újabb panama vetette előre az árnyékát: a „fekete” só és a „fekete” benzin.

A hatóságoknak ugyanis tudomására jutott, hogy Erdély területén több helyen

adózatlan benzint hoztak forgalomba,

még pedig olyan mennyiségben, hogy az eddigi megállapítások szerint is elég

érzékeny kár érte az adózás elől elvont benzin miatt az államot.

Tekintve, hogy a „fekete” benzin a panamisták részére szintén nagyon jó üzletnek kínálkozik, a hatóságok igyekeznek minden le-

hetőt elkövetni, hogy az újabb „feketézést” még csirájában elfojthassák, nehogy ez is országos panamává nőhesse ki magát.

A só körül is történtek próbálkozások, de ez a vállalkozás már az állam szempontjából nem nevezhető komolynak, mert ezen a téren

egész minimális károsodás érte az államot,

még abban az esetben is, hogy egyesek forgalomba is hoznának bizonyos mennyiségű fekete-sót. Ugyanis van egy rendelet, amely a sóbányák környékén lakó parasztoknak megengedi, — amennyiben a bánya területétől öt kilométeres körzetben laknak — hogy

saját szükségletükre egy má-

zsa súlyban kősót szállíthassanak,

de az így elszállított só örök ártalmatlan

forgalomba hozatala természetesen büntetendő cselekmény.

Az utóbbi időben az a gyanú merült fel, hogy a sóbánya környéki parasztok az így szerzett só szekerekkel szállították be a városokba és ott forgalomba hozták.

Ebben az irányban is erélyes nyomozást indítottak a hatóságok, bár a „fekete” sóval való üzérkedés, amennyiben létezik, akkor sem nöheti ki magát országossá és olyan naggyá, mint a „fekete” benzin, amennyiben a hatósági intézkedés révén az újabb panamát nem sikerül még csirájában elfojtani.

**Diktatura tombol
Lengyelországban**

VARSO. A diktatura-hullám Lengyelországot is elérte. A kormány hétfőn törvényjavaslatot terjesztett a kamara elé, amelyben messze menő

felhatalmazást kért az államelnök számára szükségrendeltek kibocsátására.

A felhatalmazási javaslat úgy szól, hogy az elnök szükségrendel utján intézkedhetik minden

kérdésben. Kivéve az alkotmányjogi kérdéseket.

Ilyen messzemenő felhatalmazással lengyel államfő még nem rendelkezett.

A kormány ezzel szemben azaz védekezik, hogy a gazdasági események feltétlenül megkövetelik, hogy az államhatalom adott esetben minden késedelem nélkül cselekedhessen.

Ez a legutolsó szerenád...

Álarcos támadók agyba-főbeverték a menyaszonyának éjjeli zenét adó feleki legényt

CLUJ-KOLOZSVÁR. Peteán József feleki lakos tegnap este elhatározta, hogy éjjelizenét ad menyaszonyának, Merca Máriának. A fiatal legény összegyűjtötte a falu muzsikusi cigányait s éjjeltájban megjelent szíve választottjának ablaka előtt. Alig, hogy rázendítettek a cigányok Merca Mária kedvenc nótájára, amikor

két álarcos egyén jelent meg hatalmas bunkós botokkal felszerelve

és minden ok nélkül nekiestek a cigányok játékát hallgató Peteán Józsefnek, akit ütlegelni kezdtek.

A verekedő álarcosok láttára a muzsikusbanda összes tagjai futásnak eredtek

csak a falu tulsó végén levő csendőrszton állva meg, ahol jelentették az esetet.

Egy csendőrjárat azonnal megjelent az éjjeli zene színhelyén, ahol

vérbefagyva találtak rá Peteán Józsefre.

A súlyos sebektől borított, eszméletlen embert nyomban beszállították a kolozsvári sebészeti klinikára. A feleki csendőrség most erélyesen nyomoz a két álarcos éjszakai támadó kézrekerítésére.

**KÉSZPÉNZBEN FIZETIK KI A
HÁTRALÉKOS NYUGDIJAKAT**

CLUJ-KOLOZSVÁR. Mint értesítünk, a kormány azzal a ferve foglalkozik, hogy az 1932 évről elmaradt nyugdíjakat készpénzzel fizeti ki. Fentartással kell fogadnunk ezt a hirt, habár értesüléseink szerint felelős tényezők is komolyan foglalkoznak az ügynek ilyenformájú elrendezésével. Mindmáig annyi meddő kísérlet történt az elmaradt nyugdíjak rendezése körül, hogy korainak látjuk a most kapott hirt tényként közölni. Ugyanakkor értesültünk arról is, hogy a régebbi nyugdíjakat bonokkal fogja a kormány kiegyenlíteni. A nyugdíjasok könnyeinek száma fejtése megkezdődött és előrelátó hatólag március 20-ika táján megkezd a pénzügyigazgatóság a kifizetéseket.

— Mammutcsontokat találtak egy baranyai községben. A baranyai Keszű község határában a kiránduló iskolásgyermekek játékából árkot és gödröt ástak. Eközben félméternyire a föld színe alatt mammutcsontokat találtak. Ágyrész és hatalmas fogak kerültek elő. Petrovics Dezső tanító az érdekes csontokat összeszedte és az iskolába szállította.

— Tízmillió bírság az Astra Romana petróleumtársaság ellen. pénzügyi hatóságok felfedezték, hogy az „Astra Romana” petróleumvállalat éveken keresztül hamis banyal kevesebb illetéket fizetett a petróleum után. A vállalatra most kilencmillió és hétszáz ezer lej bírságot vetettek ki.

Takarmányrépa vagon-tételekben eladó
Dézsma-ucca 5.